

ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ II DERSİNDE MİKRO ÖĞRETİM UYGUMALAMARI

Seçil ERÖKTEN* ve Nazmi DURKAN**

ÖZET

Özel Öğretim Yöntemleri-II dersinde mikro öğretim yöntemi kullanılarak Fen Bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine hazırlanmaları amaçlanmıştır. 2007-2008 güz döneminde Pamukkale Üniversitesi, Fen Bilgisi Öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinden (4 şube) Özel Öğretim Yöntemi-II dersini alan 100 öğrenciyle çalışılmıştır. Öğrencilere, Külahçı (1994) tarafından hazırlanan 31 soruluk anket uygulanmıştır. MEB'in belirlediği Fen Bilgisi dersindeki ünite sayısına göre öğrenciler gruplandırılmış, haftada 2 grup, 30-35'şer dakikalık süre ile mikro öğretim yöntemini kullanarak konularını anlatmışlardır. Sunumlar kayıt altına alınmış, çekimler sınıfta izlenerek öğretmen adayları eleştirilmiş ve daha iyi bir anlatımın nasıl olabileceği tartışılmıştır. Başta uygulanan anket son test olarak tekrar uygulanmıştır. Ön-son test sonuçları arasında farklılık olup olmadığına bakmak için SPSS programı kullanılmış ve son test lehine anlamlı bir sonuç elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mikro öğretim, Özel öğretim yöntemleri, Öğretmenlik becerisi kazanma

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı; özel öğretim yöntemleri II dersi kapsamında mikro öğretim yöntemi kullanılarak öğretmen adaylarını öğretmenlik mesleğine hazırlamaktır.

* Yard. Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Eğitimi ABD/Denizli

** Öğr. Gör. Dr., Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Eğitimi ABD/Denizli

LİTERATÜR TARAMASI

Günümüzde gelişmiş ülkeler, gelecekte güçlü ve söz sahibi olmanın ancak fen alanında yetişmiş insanlarla mümkün olabileceği düşüncesiyle fen öğretimine büyük destek vermektedirler. Nitelikli insanların eğitiminde pek çok faktörün etkisi bulunmaktadır. Kuşkusuz bu faktörlerin en önemlilerinden biri de öğretmendir. Öğretmen, eğitim sürecinde anahtar rol oynar. Öğretmenin, okuldaki rollerinden en önemlisi bilginin öğrenciye kazandırılmasında rehberlik etmektir. Bu rolüyle öğretmen; öğrencisinde istendik davranış değişikliklerini oluşturur, ona iyi ilişkiler kazandırır ve onu becerikli kılar. Ayrıca öğrencisine geçerli değer duygusu kazandırması, disiplinlilik, yargıçlık, sırdaşlık gibi roller de öğretmenden beklenir. Öğretmenlerin eğitim sürecinin hedeflerine ve genel prensiplerine inanmaları, bireysel girişim ve yaratıcılığın gelişmesi için hoşgörüyü sahip olmaları gerekir. Eğitimin her ögesi öğretmen tarafından düğümленir ve değerlendirilir. “Öğretmen yetiştirme” çok boyutlu ve geniş kapsamlı bir konudur. Öğretmen adaylarının seçimi, hizmet öncesi eğitimi, bir dereceye kadar stajyerlik dönemi ve bu dönemdeki izleme ve değerlendirme çalışmaları, hizmet içi eğitim gibi alt konular ve bunlarla ilgili özellikler tümüyle öğretmen yetiştirme kavramı içine girmektedir (Gürses vd. 2005).

Öğretmen yetiştirmede hizmet öncesi eğitim kapsamında yer alan özel öğretim yöntemleri II dersinin önemi şüphesiz yadsınamaz. Özel öğretim yöntemleri II dersi sırasında, öğretmen adayı, gelecekte üstleneceği öğretmenlik rolüne hazırlanmak için çaba gösterir. Bu nedenle özel öğretim yöntemleri II dersi öğretmen adaylarının meslek yaşamları süresince yaralanacakları ilk deneyimleri kazanmaları açısından önemlidir. Özel öğretim yöntemleri II dersi içinde mikro öğretim yönteminin önemli bir yeri vardır.

Mikro öğretim araştırmacılar tarafından farklı biçimlerde tanımlanmıştır. Alan ve arkadaşlarına göre mikro öğretim öğretmen yetiştiren kurum öğrencilerinin öğretme tecrübeleri ile ilgili görsel-işitsel kayıtların kapalı devre televizyon aracılığıyla onlara sunulması ve bu kayıtların daha sonra danışmalar tarafından

tartışılma amacıyla kullanılmasıdır (Alan et.all., 1980). Allen mikro öğretim tekniğini zaman ve öğrenci sayısı açısından kısıtlı, gerçek sınıflara benzetilmiş ortamlarda öğretmen adaylarına öğretmenlik becerileri kazandırmaya ve geliştirmeye yönelik bir teknik olarak tanımlamıştır (Allen, 1980). Mikro öğretim; özellikle öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimde kullanılan ve onları başlıca öğretmenlik davranışları açısından sistemli bir şekilde deneme yaparak yetiştirmeyi amaçlayan bir öğretim yöntemi olarak da tanımlanabilir. Bu yöntemle öğretmen adayları, kalabalık sınıfın karmaşık öğretim ortamı ile karşılaşmadan, bir sınıfta sergilenmesi gereken öğretmenlik becerilerini parçalara ayırıp basitleştirerek her birini deneyip öğrenebilirler. Mikro öğretimde öğretim becerilerinin kazandırılması sırasında uygulamalara aktif ve izleyici olarak katılan öğrencilerin çalışmalar hakkındaki karşılıklı eleştirileri, becerilerin etkin bir biçimde öğrenilmesi açısından oldukça önemlidir (Taşdemir, 2006).

Mikro öğretim yöntemi öğretmen adaylarına yeni öğretim stratejilerini planlama ve uygulama konusunda farklı ve yeni imkanlar sunar. Mikro öğretim yöntemi öğretmen davranışları üzerinde yoğunlaşır. Bir öğretmenin başarılı olmasında sahip olduğu bilgi ve becerilerini işe koşabilmesi çok önemlidir. Bu önemden hareketle ortaya çıkan mikro öğretim, öğretmen adaylarının kazandıkları bilgi ve becerileri uygulamaya aktarmalarını sağlar. Mikro öğretimde öğretmen adaylarına, başarısızlık tehlikesi düşük, normal sınıf ortamına göre daha kontrollü bir öğretim ortamı sunularak hizmet öncesi deneyim kazandırılır. Mikro öğretim, teori ile uygulama arasındaki ilişkiyi vurgulayabilme potansiyeline sahip oluşu nedeniyle öğretmenlik mesleğine hazırlıkta önemli bir yer edinmiştir. Öğretmen adayı için amaç; bir konuyu öğretmekten çok, bir tekniği uygulamaktır (Kazu, 1997).

Elbette dört yıl içinde öğrenciye öğretmenlik mesleğinin tüm incelikleri öğretilemez, çünkü bazı yetkinlikler ancak o işle içli dışlı olmakla, deneyimle kazanılabilir. Ancak unutulmaması gereken önemli bir nokta, nasıl ki hastasına ilk müdahaleyi yapmayı bilemeyen bir doktor adayı insan yaşamıyla uğraştığı için

mezun olamıyorsa, insan yaşamının bir başka yönüyle uğraşan öğretmen adayı da öğrenciye karşı karşıya geldiğinde ne yapacağını bilemiyorsa öğretmenlik yetkisini almamalıdır (Çakır ve Aksan, 1992).

Bu nedenle fen bilgisi öğretmen adaylarının ders anlatımı sırasında hangi konuda hangi öğretim yöntemini seçip, o yöntemi nasıl uygulayacağını görmek önemlidir. Mikro öğretim uygulaması sayesinde öğretmen adayının davranışları tekrar incelenip; hataların ne olduğu, problemin nerden kaynaklandığı ve çözümün ne olacağı konularında sınıfça tartışma imkanı sağlanmış olur.

Çakır ve Aksan (1992) tarafından yapılan bir çalışmada; yabancı dil öğretmeni yetiştirmede mikro öğretim yöntemi kullanılmıştır. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İngiliz Dili Öğretmenliği Anabilim Dalının 3. sınıfında uygulama yapılmıştır. Uygulama sonucunda; gramer öğretimi ve yazma öğretimi dersleri çerçevesinde mikro öğretim modelinin öğretmen davranışları geliştirmedeki etkisi ve yeterliliği üzerinde durulmuş ve modeli destekler nitelikte sonuçlar alınmıştır.

Gürses ve arkadaşları (2005) mikro öğretimin öğretmenlik uygulamalarında karşılaşılan problemlerin belirlenmesi ve çözümlenmesi yönelik olarak kullanımının etkililiği belirlemeye çalışmışlardır. Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalında 4+1,5 tezsiz yüksek lisans öğrencilerinden 6 kişilik grupla video kamerayla kaydedilen 40'ar dakikalık ilk ve son sunumdan oluşan mikro öğretim uygulaması yapmışlardır. İlk sunumlardan elde edilen kayıtların ikinci sunumlar öncesi grupla kritiği yapılarak, adayın karşılaştığı güçlükler ve eğitim öğretim faaliyetleri açısından eksik kaldığı yönler, alınacak önlemler ve eksiklerin giderilmesi yönünden neler yapılabileceği tartışılmıştır. Çalışma sonucunda, öğretmen adaylarının özellikle ikinci sunumlar sonunda laboratuvar ve öğretim teknolojilerinden faydalanma, işlenen kimya konuların ile ilgili temel ilke ve kavramları açıklayabilme, mesleğin gerektirdiği rol ve davranışları sergileme, ünite ve günlük planları yapma gibi davranışları istenilir seviyede yansıtabildiğini belirlemişlerdir.

Sarı ve arkadaşları (2005) yaptıkları çalışmada; mikro öğretim uygulaması yapan okul öncesi öğretmen adaylarının okul öncesinde bilgisayar öğretimi dersinde, öğretim teknolojileri destekli ders vermeye ilişkin görüşlerinde mikro öğretim öncesi ve mikro öğretim sonrası farklılık olup olmadığını incelemişlerdir. Çalışma; Muğla Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği 2 sınıf birinci öğretim öğrencilerinin okul öncesinde bilgisayar öğretimi dersinde 2004-2005 eğitim-öğretim yılının güz döneminde gerçekleşmiştir. Yapılan uygulamalarda; okul öncesi öğretmen adaylarının sınıf ortamında mikro öğretim yoluyla ders işlemenin onlarda var olan bazı kaygıları yok ettiğini ve kendilerini rahat hissederek dersi anlatırken daha etkili oldukları sonucuna varmışlardır.

Görgeç (2003) tarafından yapılan diğer bir araştırma ise; mikro öğretim uygulaması yapan öğretmen adaylarının sınıfta ders vermeye ilişkin görüşlerinde mikro öğretim öncesi ve sonrası farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma Muğla Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersini alan öğrencilerle yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Görgeç, mikro öğretimin öğretmen adaylarının sınıfta ders anlatımına ilişkin bazı görüşlerinde olumlu yönde değişiklikler meydana getirdiğini söylemektedir.

Çakır (2000) yaptığı çalışmasında “Türkiye’de öğretmen yetiştiren üç üniversitede mikro-öğretimin durumu nedir?” sorusuna cevap aramıştır. Çalışmaya İç Anadolu bölgesindeki üç üniversitedeki Eğitim Fakültelerinde öğretim metotları dersine giren öğretim üyeleri katılmıştır. Çakır problemi çözmeye yönelik bir anket geliştirmiş ve öğretim üyelerine uygulamıştır. Anket sonuçlarından yola çıkarak öğretmen adayını sorgulayıcı, kritik edici ve problem çözücü yönden geliştiren yansıtıcı öğretime doğru önemli bir basamağı atlamasına yardımcı olan mikro öğretim tekniğinin öğretmen yetiştiren okullarda bir ders olarak lisans düzeyinde müfredata entegre edilmesi, uygulayan yada uygulamak isteyen öğretim üyelerinin araç-gereç, malzeme, zaman ve yer açısından desteklenmesi, mikro öğretim tekniğinin dönüt kısmının öğretim üyesi ve öğretmen adayının arkadaşları

tarafından işbirlikçi bir yöntemle verilmesi, öğretim üyelerinin mikro öğretim hakkında daha fazla bilgi edinmesi için hizmet için eğitimi verilmesi araştırmacı tarafından önerilmiştir.

YÖNTEM

Bu çalışma; 2007-2008 öğretim yılı güz dönemi başında Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim Dalında 4. sınıf öğrencilerinden (4 şube) Özel Öğretim Yöntemi II dersini alan 100 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere mikro öğretimle ilgili olarak Külahçı (1994) tarafından hazırlanan 31 soruyu içeren anket ön test olarak uygulanmıştır. Daha sonra MEB'in belirlediği 6., 7. ve 8. sınıf Fen Bilgisi dersi kapsamında bulunan ünitelerin listesi yapılmış, ünite sayısına göre öğretmen adayları gruplandırılmıştır. Her guruba anlatmaları için bir konuları verilmiş. Her hafta 4 saatlik ders süresinde 2 grup anlatacak şekilde sınıfta ders planı yapılmıştır. Daha sonra öğretmen adayları 13 hafta boyunca mikro öğretim yöntemi kullanarak kendilerine ait konuları anlatmışlardır. Öğretmen adayları konularını anlatırken sınıfta bulunan öğrencilerin de orta öğretim öğrencileri gibi davranmaları istenmiştir. İlk haftalarda araştırmacılar tarafından önceden hazırlanmış, kağıtlara yazılmış olan roller sınıftaki öğrencilere dağıtılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan roller şu şekildedir:

- Orta düzeyde, kendine güveni olmayan bir öğrencisiniz. Konuyu anlamak için sürekli yanınızdaki arkadaşınızdaki yardım istiyorsunuz.
- İyi bir öğrencisiniz. Fakat zaman zaman şaklabanlılık yapıp sınıfın tümünü güldürmekten hoşlanıyorsunuz.
- Yavaş öğrenen bir öğrencisiniz, ama öğretmen desteklerse öğrenmeniz daha kolay olabiliyor.
- Çok iyi bir öğrencisiniz. Ancak aynı zamanda “hava atmaktan” da çok hoşlanıyorsunuz. Bunun içinde tüm soruları diğer arkadaşlarınız ağzını bile açmadan yanıtlamak eğilimdesiniz.

- Utangaç bir öğrencisiniz. Öğretmen soru sorduğunda yanıtını bildiğiniz halde “yanlış yapacağım” korkusuyla susuyorsunuz.
- Derste yerinde duramayan, hareketli bir öğrencisiniz. Çeşitli şekillerde arkadaşlarınızın ilgisini dağıtıyorsunuz.
- İşbirliğine açık, iyi bir öğrencisiniz. Fakat sınıf düzenini bozan arkadaşlarınıza karşı hoşgörüsüzünüz.
- Sürekli söz isteyen bir öğrencisiniz. Bu yüzden de konu ile ilgili olsun yada olmasın dersle ilgili soru soruyorsunuz.
- Sürekli eleştiren bir öğrencisiniz. Sürekli birilerini/öğretmenin açığını arıyorsunuz.
- Problemlerli bir öğrencisiniz. Kişisel problemleriniz yüzünden sınıfta sürekli huzursuzluk çıkarıyorsunuz.

Arkadaşlarının üstlendikleri görevleri konuyu anlatan öğretmen adayı bilmemektedir. Süre ilerledikçe artık öğrencilere görev kağıtlarının dağıtım yapılmamış öğrenciler kendileri rollerini belirleyip oynamayı tercih etmişlerdir. Sınıftaki öğrencilerin orta öğretim seviyesindeki öğrenciler gibi davranmaları öğretmen adaylarının davranışlarını gözlenme ve değerlendirmede yararlı olmuştur. Öğrencilerin 30-35 dakikalık sunumları kayıt altına alınmıştır. Sunumlardan sonra yapılan çekimler sınıfta izlenerek öğretmen adayının kendisi ve arkadaşları eleştiriler getirerek daha iyi bir anlatımın nasıl olabileceği tartışılmıştır. Ön test olarak uygulanan anket son test olarak tekrar uygulanmıştır. Ön test ve son test sonuçları arasında farklılık olup olmadığına bakmak için SPSS programı kullanılmıştır.

BULGULAR

Özel öğretim yöntemleri II dersinde mikro öğretim yönteminin öğretmen adaylarının sınıfta ders anlatımına ilişkin görüşleri üzerinde anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığını görmek için uygulanan ön-son testlerin Paired samples t-testi sonuçları Tablo 1’de verilmektedir.

Tablo 1: “Sınıfta ders anlatımına” ilişkin uygulanan anketin ön test-son test sonuçlarının t değerleri

	N	x	S	df	t	Sig.
Ön test	98	107,3878	14,049	97	4,931	0,000
Son test		114,1020	16,445			

Tablo 1’de görüldüğü gibi ön test ile son test arasında son test lehine anlamlı bir sonuç elde edilmiştir ($p < 0,05$). Uygulanan ön-son testlerin soru bazında değerlendirilmesi de Tablo 2’de verilmektedir.

Tablo 2: “Sınıfta ders anlatımına” ilişkin uygulanan anketin soru bazında ön test-son test t değerleri

No	Maddeler	N	x		S		df	t	Sig.
			Ön test	Son test	Ön test	Son test			
1	Derse ilk başlangıcı nasıl yapacağımı bilemiyorum	98	3,459	3,878	0,921	0,977	97	3,695	0,000*
2	Öğrencilerin soru sorması ve cevabını bilemezsem düşüncesi beni endişelendiriyor	98	3,256	3,378	1,029	1,098	97	1,136	0,259
3	Ders araç gereçlerini kullanırken karmaşa yaşayacağımdan endişe ediyorum	98	3,878	3,847	0,841	1,019	97	0,259	0,796
4	Anlatılacaklarımın dersin ortasında bitmesinden endişeleniyorum	98	3,582	3,734	0,884	0,923	97	1,336	0,185
5	Öğrencilerin karşısında ders anlatma düşüncesi beni heyecanlandırıyor	98	2,990	3,398	1,197	1,258	97	3,073	0,003*
6	Ders anlatırken hata yapmaktan endişeleniyorum	98	3,122	3,449	0,987	0,996	97	2,841	0,005*
7	Ders anlatırken yapacağım yanlışlıkları nasıl düzelteceğimi bilememekten endişeleniyorum	98	3,418	3,653	0,984	0,964	97	1,896	0,061
8	Dersin eleştirileceğinden endişe ediyorum	98	3,520	3,714	0,876	0,942	97	2,150	0,034*
9	Öğrencilerden gelen konu dışı sorular karşısında nasıl davranacağımı bilememek beni endişelendiriyor	98	3,520	3,684	0,899	0,991	97	1,378	0,171
10	Ders sürecinde akıcılığı sağlayamamaktan endişe duyuyorum	98	3,286	3,653	0,885	0,985	97	3,434	0,001*
11	Derste sürekli problem çıkaran bir öğrenciye nasıl davranacağımı bilememek beni endişelendiriyor	98	3,286	3,531	0,974	1,028	97	1,989	0,050*

12	Sınıfa hakim olamamaktan endişe duyuyorum	98	3,418	3,725	0,951	1,072	97	2,533	0,013*
13	Ders anlatma düşüncesi bana zevkli geliyor	98	2,235	1,867	1,076	1,071	97	2,842	0,005*
14	Kendimi öğretmenlik rolüne hazır hissetmiyorum	98	3,531	3,765	,997	1,120	97	1,604	0,112
15	Ses tonumu, konuşma hızımı ayarlayamayacağımdan endişe duyuyorum	98	3,398	3,878	0,950	0,945	97	4,712	0,000*
16	Ders verirken şaşırırmaktan endişe duyuyorum	98	3,459	3,714	0,932	1,015	97	2,210	0,029*
17	Öğrenciler karşısında ders verme düşüncesi beni endişelendiriyor	98	3,714	3,908	1,045	0,909	97	1,842	0,069
18	Düzenli cümle kuramamaktan endişeleniyorum	98	3,571	3,918	0,849	0,846	97	3,562	0,001*
19	Ders verme zamanı yaklaştıkça daha çok öğrenmem gerektiğini düşünüyorum	98	2,490	2,725	1,195	1,242	97	1,689	0,094
20	Ders anlatımı hiç olmasa diyorum	98	4,276	4,174	0,859	0,974	97	1,000	0,320
21	Sınıfın ve dersin kontrolünü sağlayamamam düşüncesiyle derste grup tartışması açmaktan endişeleniyorum	98	3,786	3,867	0,944	0,927	97	0,807	0,422
22	Öğrencilerin düzeyine inememekten endişe duyuyorum	98	3,612	3,786	0,938	0,955	97	1,570	0,120
23	Öğrencilerin dikkat ve ilgisini konuya nasıl çekeceğimi bilememek beni endişelendiriyor	98	3,398	3,735	0,809	0,869	97	3,585	0,001*
24	Ders anlatırken söyleyeceklerimi unutmaktan endişeleniyorum	98	3,480	3,541	0,911	1,048	97	0,491	0,624
25	Uygulama gereken konularda nasıl bir gösteri yöntemi uygulayacağımı bilemiyorum	98	3,531	3,939	0,933	0,798	97	4,112	0,000*
26	Konuya doğru katkılarda bulunan öğrencilere nasıl ve ne tür pekiştirici vereceğimi bilemiyorum	98	3,694	3,969	0,830	0,902	97	2,720	0,008*
27	Öğrencilerle iletişim kuramamaktan endişeleniyorum	98	3,898	4,102	0,711	0,843	97	2,284	0,025*
28	Başkalarından yardım almaktan çekiniyorum	98	3,908	4,010	0,909	1,020	97	0,905	0,368
29	Ders anlatırken sabırlı olamayacağımdan endişeleniyorum	98	3,235	3,622	1,092	1,021	97	3,115	0,002*
30	Ders anlatırken duygularımı kontrol edememekten endişeleniyorum	98	3,510	3,663	0,987	0,963	97	1,305	0,195
31	Dersi nasıl bitireceğimi bilemiyorum	98	3,929	4,276	0,840	0,847	97	3,060	0,003*

* Bu maddelerde anlamlı bir fark gözlenmiştir.

Tablo 2'ye göre; “Derse ilk başlangıcı nasıl yapacağımı bilemiyorum”, “Öğrencilerin karşısında ders anlatma düşüncesi beni heyecanlandırıyor”, “Ders anlatırken hata yapmaktan endişeleniyorum”, “Dersin eleştirileceğinden endişe ediyorum”, “Ders sürecinde akıcılığı sağlayamamaktan endişe duyuyorum”, “Derste sürekli problem çıkaran bir öğrenciye nasıl davranacağımı bilememek beni endişelendiriyor”, “Sınıfa hakim olamamaktan endişe duyuyorum”, “Ders anlatma düşüncesi bana zevkli geliyor”, “Ses tonumu, konuşma hızımı ayarlayamayacağımdan endişe duyuyorum”, “Ders verirken şaşkırmaktan endişe duyuyorum”, “Düzgün cümle kuramamaktan endişeleniyorum”, “Öğrencilerin dikkat ve ilgisini konuya nasıl çekeceğimi bilememek beni endişelendiriyor”, “Uygulama gereken konularda nasıl bir gösteri yöntemi uygulayacağımı bilemiyorum”, “Konuya doğru katkılarda bulunan öğrencilere nasıl ve ne tür pekiştirici vereceğimi bilemiyorum”, “Öğrencilerle iletişim kuramamaktan endişeleniyorum”, “Ders anlatırken sabırlı olamayacağımdan endişeleniyorum”, “Dersi nasıl bitireceğimi bilemiyorum” sorularında öğrencilerin görüşlerinde son test lehine anlamlı bir fark görülmektedir.

Özel öğretim yöntemleri II dersinde mikro öğretim uygulamalarına başlamadan önce öğrencilerle yapılan konuşmalarda öğrenciler bazı endişelerini dile getirmişlerdir. Ama uygulama sonrasında bu endişelerinin azaldığı gözlenmiştir. Uygulama sonrasındaki öğrencilerin görüşlerindeki olumlu değişimler istatistiksel olarak da görülmektedir. Özel öğretim yöntemleri II dersinde mikro öğretim yöntemi kullanılarak öğretmen adaylarının; çekincelerini yendiklerini, ders anlatımında daha rahat olduklarını, dersi işlerken karşılaştığı problemleri çözebildiklerini, sınıfa hakim olma yeteneklerini geliştiğini, ders anlatırken cümlelerine ve ses tonlarına daha dikkat ettiklerini, öğrencilerin dikkat ve ilgilerini çekme konusunda daha bilinçli olduklarını, uygulama yapmaktan çekinmediklerini, sınıftaki öğrencilere karşı sabırlı olduklarını ve iletişim kurmakta zorlanmadıklarını, dersi bitirirken sorun yaşamadıklarını söyleyebiliriz. Araştırmamızın bulguları Külahçı (1994), Çakır (2000), Görgen (2003) ve Allen (1980) tarafından yapılan araştırmalarla benzerlik göstermektedir.

Sınıftaki öğrencilerin orta öğretim seviyesindeki öğrenciler gibi davranmaları öğretmen adaylarının davranışlarını gözlemlenmek, davranışları hakkında dönütler vermek açısından yararlı olmuştur. Bu uygulama sayesinde anketin bazı maddelerinde öğrenci görüşlerinde olumlu yönde değişiklik meydana gelmiştir. Elbette ki anketin bazı maddelerinde olumlu değişimler gözlenmemiştir. Öğretmen adaylarının yapay bir ortamda ders anlatması, kendisi kadar bilen arkadaşlarının öğrenci rolünde yer almaları, çekim yapılmasından kaynaklanan heyecan, arkadaşları ve öğretmeni tarafından eleştirilecek olması mikro öğretimin dezavantajları olduğu bilinmektedir. Öğretmen adayları ile yapılan tartışmalarda, uygulamanın ilk başlarında çekimlerin yapılmasından dolayı heyecanlı ve stresli olduklarını ortaya çıkmıştır. Daha sonraki tartışmalarda bu negatif etkinin azaldığını söylemişlerdir.

SONUÇ

Ceyhun ve Karagölge (2002) tarafından yapılan çalışmada; mikro öğretim ile öğretmen adaylarına öğretmenlik uygulamasına hazırlık olması bakımından beceri kazandırmaya yönelik faydalı bir çalışma olacağı ortaya çıkmıştır.

Çakır ve Aksan (1992) yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının staja gitmeden önce mikro öğretim uygulaması yapmalarının hem staja hazırlık hem de öğretmenlik mesleğini yaşayarak yakından tanımları açısından zorunlu olarak görmüşlerdir .

Kazu (1997) öğretmen yetiştirmede mikro öğretimin etkiliği adlı çalışmasında öğretmen adaylarının mikro öğretim dersine karşı görüş ve tepkilerinin olumlu olduğunu belirlerken mikro öğretim yönteminin sevilmeyen kısımlarının süresinin kısalığı, gerçek öğrencilerin kullanılmaması ve dersin gerçek sınıf ortamında işlenmemesi olarak sıralamıştır.

Yapılan araştırmalardan bazıları mikro öğretimin, öğretmen adayının derse hazırlanma, dersi sunma ve işlemede karşılaşılan problemlerin çözümünde yaralı olduğunu, mesleğe uyumunda, ders planı hazırlamada, sınıf yöntemi yeteneklerini kazandırmada olumlu sonuç verdiği, öğretmen adaylarının rahatlamalarında, konuşma çekingenliklerinin yenilmesinde, dersin işlenişine göre farklı yöntemlerin kullanılması gereğinin anlaşılmasında, etkili olduğu görülmüştür (Bayraktar, 1982; Aksan ve Çakır, 1992).

Yapılan bu araştırma sonucunda; özel öğretim yöntemleri II dersinde mikro öğretim yöntemi uygulaması yapılarak öğrenci adaylarının “Sınıfta ders anlatımına” ilişkin görüş ve düşüncelerinde olumlu değışiklikler meydana getirdiği gözlenmiştir. Mikro öğretim yöntemi kullanarak öğretmen adaylarının; çekincelerini yendiklerini, ders anlatımında daha rahat olduklarını, dersi işlerken karşılaştığı problemlerin çözebildiklerini, sınıfa hakim olma yeteneklerini geliştirdiğini, ders anlatırken cümlelerine ve ses tonlarına daha dikkat ettiklerini, öğrencilerin dikkat ve ilgilerini çekme konusunda daha bilinçli olduklarını, uygulama yapmaktan çekinmediklerini, sınıftaki öğrencilere karşı sabırlı olduklarını ve iletişim kurmakta zorlanmadıklarını, dersi bitirirken sorun yaşamadıklarını söyleyebiliriz. Mikro öğretim yöntemi öğretmen yetiştirmede etkili bir yöntem olduğu gözlenmiştir. Özel öğretim yöntemi II dersinde öğretmen adaylarıyla mikro öğretim yöntemi uygulamalarının yapılması öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine bilişsel ve duyuşsal olarak hazırlanmalarına yardımcı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Aksan, Y. Ve Çakır, Ö. (1992) “Pre-Service Teacher Education: A Case Study”
The Second International Conference: ELT and Teacher Training in the
1990’s: Perspectives and Prospects (23-25 September) Ankara
- Alan, C., Mayes, T. And Packnam, D. (1980) “Educational Technology:
Implications for Early and Special Education” John Wiley & Sons. London

- Allen, D. W. (1980) "Micro-teaching: Personal review" *British Journal of Teacher Education*, 6(2), 147-151.
- Bayraktar, E. (1982) "Mikro öğretim yöntemi ve Uygulaması (yayınlanmamış asistanlık tezi) Ankara: KTÖD
- Ceyhun, İ. ve Karagölge, Z. (2002) "Kimya Eğitiminde Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencileri ile Mikro Öğretim" V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, 16-18 Eylül 2002, ODTÜ, Ankara
- Çakır, Ö. S. (2000) "Öğretmen Yetiştirmede Teoriyi Pratiğe Bağlayan Mikro-Öğretimin Türkiye'deki Üç Üniversitede Durumu" Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı: 18, sayfa: 62-68.
- Çakır, Ö., Aksan, Y. (1992) "Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirmede Mikro Öğretimin Rolü: Bir Model" Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı: 7, sayfa: 313-320.
- Görgeç, İ. (2003) "Mikroöğretim Uygulamasının Öğretmen Adaylarının Sınıfta Ders Anlatımına İlişkin Görüşleri Üzerine Etkisi" Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı: 24, sayfa: 56-63.
- Gürses, A., Bayrak, R., Yalçın, M., Açıkyıldız, M., Doğar, Ç. (2005) "Öğretmenlik Uygulamalarında Mikro Öğretim Yönteminin Etkililiğinin İncelenmesi" Kastamonu Eğitim Dergisi, cilt 13, no:1, sayfa: 1-10.
- Kazu, H. (1997) "Öğretmen Yetiştirmede Mikro Öğretim Yönetiminin Etkililiği (F.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Örneği)" IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 10-12 Eylül 1997, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir
- Külahçı, S. G. (1994) "Mikro Öğretimde Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Deneyimi II Değerlendirme" Eğitim ve Bilim Dergisi, 18 (92) 36-44.
- Sarı, Y., Sakal, M., Deniz, S. (2005) "Okul Öncesi Öğretmen Yetiştirmede Mikro Öğretim Yönteminin Etkililiği" Akademik Bilişim 2005, 2-4 Şubat 2005, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep
- Taşdemir, M. (2006) "Kuramdan Uygulamaya Öğretim Yöntemleri" Nobel Basımevi, Ankara